

ARNHEMISCHE SCOURANT.

ZATURDAG 30 JANUARI

De prijs der Advertentien is, per lijn, per vijf regels, f1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 55 centen zegelregt, voor welke plaatsing.

Tezamen van zaken oprigtens de Spaansche huwelijken en de inlijving van Krakau; volgens de stukken, door den hertog van Cracovie...

De stukken, betreffende Krakau's inlijving, door den hertog overgelegd; zijn de volgende:

N^o. I. Uittreksel uit eene dépêche van prins METTERNICH van den graaf APPONY, Oostenrijks ambassadeur te Parijs, benevens eene *Annexe*.

In de voormelde dépêche, gedagteekend 20 februari 1846, meldt prins METTERNICH den graaf APPONY, dat eene militaire bezetting van Krakau eene ontermijde lijke en noodzakelijkheid is geworden; naardien, »eene uitgestrekte communistische zamenzwering, die de Poolse landen overdekt, gemelde vrije stad, schijnt te hebben uitgekozen als verzamelpunt voor de zamenzweerders en zamenspanners, beziel met het doel om de lang overlegde en voorbereide uitharsting te bevorderen.» — »Daar de democratische denkbeelden — vervolgt de prins — niet toepasselijk zijn op eene Slatonische bevolking, gelijk die van Polen, zoo moesten deze denkbeelden, door eene fractie der uitgewekenen vooropgezet, noodwendig in *communismus* overgaan, dat is in bedoeelingen van plundering der eigendommen en van moord der eigenaars.» — »Gelief, zoo besluit prins METTERNICH, »deze dépêche ter kennis te brengen van den heer GUIZOT, en hem te verzekeren, dat hij zich volstrekt niet blootstellen zal, wanneer hij, in antwoord op interpellaties, mogendheden, bij het militair bezetten der vrije stad Krakau, met geene politieke bedoelingen handelt, maar alleenlijk uit gevoel der bij haar rustende verplichting van te beletten, dat de vreedzame bevolking en de regering dier stad het slagtoffer worden van eene zamenzwering, waarvan een der eerste beginsels plunderzucht is.»

Deze dépêche, gelijk men zal hebben bemerkt, gewaagt hoofdzakelijk van communistische bedoelingen, die zacht tot plundering der eigendommen en moord der eigenaars. Uit dat oogpunt beschouwde de Oostenrijksche regering dan ook aanvankelijk de beweging in de Poolse landen, of, gelijk wij waarschijnlijk achten, wilde zij de beweging doen voorkomen als eenen uitloop van de Poolse beweging. Dezelve was, echter, gelijk nader gebleken is, van gansch anderen aard. Want de opstandelingen waren juist de grondbezitters, de adel, het meerendeel der gegoedheid. In de *Annexe*, bij bovengemelde dépêche gevoegd en waarin nog eenige bijzonderheden worden aangetoerd ter verklaring waarom eene afdeeling Oostenrijksche troepen, uit Podgovië, Krakau binnen gerukt was; in die *Annexe* vindt men dan ook reeds de woorden *revolutie* en *revolutionaire beweging*. Beide, dépêche en *annexe*, zijn gedagteekend 20 februari 1846.

van de beweging in de Poolse landen, of, gelijk wij waarschijnlijk achten, wilde zij de beweging doen voorkomen als eenen uitloop van de Poolse beweging.

Dezelve was, echter, gelijk nader gebleken is, van gansch anderen aard. Want de opstandelingen waren juist de grondbezitters, de adel, het meerendeel der gegoedheid. In de *Annexe*, bij bovengemelde dépêche gevoegd en waarin nog eenige bijzonderheden worden aangetoerd ter verklaring waarom eene afdeeling Oostenrijksche troepen, uit Podgovië, Krakau binnen gerukt was; in die *Annexe* vindt men dan ook reeds de woorden *revolutie* en *revolutionaire beweging*.

Beide, dépêche en *annexe*, zijn gedagteekend 20 februari 1846.

N°. II. is eene dépêche van den heer GUIZOT aan den graaf FLAHAULT, Fransch ambassadeur te Wenen; gedagteekend 23 maart 1846.

Deze dépêche, geschreven om aan prins METTERNICH te worden medegedeeld, uit het leedwezen der Fransche regering over de rampspoedige voervallen in Krakau en Galicië, de hoop, dat de Oostenrijksche regering, na de noodwendige gestrengheid te hebben gebragt, vaderlijke zachtmoedigheid toonen zal, en het vertrouwen dat de militaire bezetting zal opheffen, zoodra de omstandigheden het zoodanig geloogen.

Wat betreft de militaire bezetting, waarover de republiek Krakau zich tegenwoordig bevindt, zoo geve mij de verzekeringen, welke de prins VON METTERNICH mij liet geworden, alsmede die, welke uit Berlijn ontving, volle overtuiging, dat de bezetting niets anders is, dan een einde te nemen, zoodra de omstandigheden venvindden zullen, zonder gevaar terug te keeren tot den staat van zaken; door het Wenen tractaat daargesteld.

N°. III. is eene dépêche van den heer GUIZOT aan den graaf FLAHAULT, mede gedagteekend den 23sten maart 1846; gewaagt van de bezetting van Krakau.

Bij dezelve wordt de Fransche ambassadeur gemagtigd, om aan Polen, bij de laatste beweging gecompromitteerd, passen naar Frankrijk te geseen. Deze dépêche is eene zeer korte; de prins van de graaf FLAHAULT van den heer GUIZOT, meldende dat de prins van Metternich bij de

kennismaking der van is heeren GUIZOT depêche van 23 maart (n° II), geantwoord had, dat hij niet anders doen kon dan herhalen wat de graaf APPONY te Parijs reeds aan den heer GUIZOT gezegd had, namelijk: »dat de bezetting van Krakau geen politieke, maar een militaire maatregel was, voorgeschreven door de noodzakelijkheid, en geregtvaardigd door het regt, t welk iedere staat heeft, om zich te beveiligen tegen een dreigend, en dat de duur der bezetting afhang van dat gevaar.» Deze dépêche is gedagteekend 1 april.

N^o. V is eene korte dépêche van den heer HUMAN, Fransch zaakgelastigde te Berlijn, aan den heer GUIZOT, gedagteekend 3 april. Daarbij wordt gemeld, dat de Pruisische minister van buitenlandsche zaken, kennis nemende der dépêche van den heer GUIZOT, gezegd had: »Voorzeker, wij hebben er nimmer aan gedacht, de bezetting des grondgebieds en der stad van Krakau te verlengen buiten den termijn, door eene wezenlijke noodzakelijkheid gesteld.»

N°. VI is eene dépêche van prins METTERNICH aan den heer GUIZOT, Oostenrijks zaakgelastigde te Parijs, gedagteekend 6 november 1846; benevens eene *Annexe* van diezelfde dagteekening.

In deze dépêche, bestemd om, benevens hare *Annexe* medegedeeld te worden aan den heer GUIZOT, wordt gemeld, dat de hoven van Wenen, Berlijn en St. Petersburg, uit overweging van den ernstigen aard van wat, in het begin des jaars, in Galicië, het groothertogdom Posen en Krakau voorviel, »een conference te Wenen hadden daargesteld, om de gebeurtenissen in haren oorsprong en gevolgen te onderzoeken, en om te beramen wat ter verhoeding van derzelver herhaling regtvaardig en noodzakelijk zijn mogt; eindelijk, om die besluiten te nemen, welke zouden worden vereischt door de verplichtingen, aan de drie monarchen opgelegd, om te waken voor den inlandschen vrede hunner staten, en om dien vrede door alle ten hunner beschikking staande middelen te verzeeken.»

Deze besluiten, welke het resultaat zijn van een eeropregt als ernstig onderzoek, zijn thans genomen en men vindt ze vermeld in het hierbij geannoteerde document.

De maatregel, welke de hoven van Oostenrijk, Pruisen en Rusland nemen, is een maatregel van mannelijke en materiele noodwendigheid, havelend door den pligt, welke zij zich zelve en aan hunne be-

vollingen schuldig zijn; zij kunnen niet langer, midden in hunne staten, eenen altijd gloeienden haard van opstand voor de aangrenzende provinciën gedoogen, van smaad en laster hunner regeringen; eene verzamelpaats en eene zekere wijkplaats voor de zendingen eener ijverige anti-sociale propaganda."

"Evenwel hebben de drie hoven niet nagelaten in overweging te nemen, dat zij aan het congres van Weenen de overeenkomst, welke zij onder elkander hadden aangegaan, voor enregistratie (*pour enregistrement*) hebben aangeboden. Deze overweging spoort hen aan, om zich jegens de hoven van Frankrijk en Groot-Britanje te verklaren, aangaande de noodzakelijkheid, waarin zij zich hebben bevonden, om eene schepping, welke, na de langmoedigheid harer stichters te hebben uitgeput, zich zelve ontbonden heeft, niet in het leven te herroepen en te herstellen."

Kan men wel meer den spot drijven met traktaten, dan door te beweren, dat overeenkomsten, in dezelve opgenomen, met de verklaring, dat zij zouden beschouwd worden als woord voor woord deel van dezelve uitmakende; — overeenkomsten, waarbij het onafhankelijk bestaan van Krakau ten eeuwigen dage (*à perpétuité*) was vastgesteld, dat zoodanige overeenkomsten, hijsotelijk voor enregistratie waren aangeboden!

Nooit werd het regt van den sterkste zoo onbewimpeld gehandigd: — de drie hoven, die de schepping en eenige jaren daarna weder vernietigende hoven, die Frankrijk en Engeland wel willen beschouwen als geregistreerd hunner overeenkomst, en gevolgdijk niet verzuimen dezelve eenige opheldering te geven omtrent hunne eigenaartige schrapping van de enregistratie, nemen die moeite niet, tenminste ten aanzien van Portugal, Spanje en Zweden, welke toch mede-ondersteuners waren van het Weener traktaat, en Portugal, Spanje en Zweden schijnen aan de drie hoven te zwak om er notitie van te nemen?

De tijden, dat men beginsels huldigde en gegter eerbiedigde, zijn voorbij.

Het is nogtans gevaarlijk, een *ius gentium* in te voeren, welks regten voortvloeden uit wat men wetteloos kan doen.

In de laatste, bij voormalde dépêche gevoegd, wordt een kort overzicht gegeven van hetgeen, uit het Oostenrijksche oogpunt beschouwd, met en in Krakau voorsiel sedert 1795, als wanneer Krakau en haar grondgebied bij Oostenrijk werd gevoegd; — tot aan de thans bekende indijking. Daarbij wordt Krakau voorgesteld als een voortdurend brandpunt van onrust en oproer, immer zamenspannend tegen de mogendheden die haar in het leven hadden geroupen."

"De vereenigde mogendheden, en meer bijzonder Oostenrijk, welke het hevigst aangegrepen werd, zouden dus gerechtigd wesen om gebruik te maken van de regten, welke de oorlog geeft; zij zouden, uit dien hoofde alleen reeds, volle vrij-

heid van handeling hebben tegen eenen vijand, die niets anders dan toonen kon, hoe ver de noodige wetteloosheid van zijnen wil en de staatsrechtelijke ondernemingen konden gaan.

Nieuwe volkenrechtelijke leer, dat alles vooroorlooflijk zou tegen eenen overwonnen vijand! en dat wel een vijand, wiens onafwendbare vriendschap daaruit ontstond, dat men hem niet wil bij vreemde staten inlijfde!

— "Maar men beoogt niet, Krakau de wet van den staatsrecht te doen ondergaan;" — niet? — goede mogendheden, die zich wel willen matigen in hare volle vrijheid van handeling! Oostenrijk kon, ja, zijne Gallicische hooren op Krakau loslaten, en de bevolking, met de laatste zuigeling toe, doen uitmoorden! Oostenrijk matigt zich, het lijft den overwonnen staat slechts in; — het vernietigt Krakau's volksleven; meer niet.

N°. VII is eene korte dépêche van den heer GUIZOT aan den graaf van PALMACE, Fransche zaakgelastigde te Londen, gedagteekend 19 november 1846.

De heer GUIZOT meldt, dat de Oostenrijksche zaakgelastigde hem eene dépêche van prins METTERNICH, benevens eene daarbij gevoegde memorie (n°. VI) heeft medegedeeld, houdende de inlijving der republiek Krakau bij het Oostenrijksche keizerrijk. De Fransche zaakgelastigde wordt wijders uitgenoodigd om aan lord PALMERSTON te vragen, hoe hij zich ten dien aanzien meent te gedragen, en of hij geneigd is, zich deswege met Frankrijk te verstaan.

N°. VIII. Dépêche van den heer GUIZOT aan den graaf PALMACE, gedagteekend 3 december 1846.

In deze uitmuntend gestelde dépêche, bestemd om aan prins METTERNICH te worden medegedeeld, toetst en wederlegt de heer GUIZOT de gronden, door den Oostenrijkschen staats-kanselier bijgebracht, ter regtvaardiging van Krakau's inlijving. Opzigtens de aanmerking van prins METTERNICH dat de drie hoven, alleen den 3den mei 1815, den kleinen staat Krakau hadden geschapen, en dat zij daarop de onderhen aangegane overeenkomst aan het congres van Weenen hadden aangeboden, ter enregistratie, zegt de heer GUIZOT: "De konings regering kan eene aanvoering, zoo vreemd van de beginselen en zelfs van de taal der groote transactiën, die het staatsregt van Europa daarstellen, niet aannemen. Onafhankelijkheidsmogendheden, die op voet van volkomenen gelijkheid met elkander onderhandelen en over gemeenschappelijke belangen beraadslagen, zijn nooit gerespen om besluiten en akten, zonder hare medewerking daar gesteld, te enregistreren." Wijders: "art. 6, 7, 8 en 9 van het Weener verdrag stellen de republiek Krakau daar. Er bestaat niet het minste onderscheid tusschen deze artikelen en die, welke aan Pruisen een gedeelte van de staten des konings van Saksen geven. De gronding der republiek Krakau is op denzelfden rang gesteld als de bepalingen, welke an-

dere staten vormden, koningrijken daard stelden, de vrije steden van Duitschland erkenden, den Duitschen bond schiepen."

Daarop volgt het, meesterlijk gestelde protest: "De Konings regering doet derhalve niets anders, dan gebruik maken van een blijkbaar regt, ter wijf zij tevens een dringenden pligt vervult, door plegtig te protesteren tegen de suppressie der republiek Krakau, een feit, 't welk stellig strijdt met den letter zoowel als met den zin van het Weener tractaat, den 6den juni 1815 gesloten. Na de langdurige en vreeselijke bewegingen, die Europa zoo innig hebben geseukt, is men de vestiging en handhaving der Europeesche orde verschuldigd, aan den eerbied voor de wetten en de regten, welke zij waarborgen. Geene mogendheid kan zich daarvan ontheffen, zonder er tevens de andere van te ontheffen. Frankrijk heeft niet vergeten, welke smartelijke offers de verdragen van 1815 het hebben opgelegd. Het zou zich kunnen verheugen over eene handeling, welke het zou magtigen, om, krachtens eene regelmatigge wederkeerigheid, voortaan alleenlijk zijn streng besckend belang te raadplegen. En het is Frankrijk, hetwelk de trouwe nakvolging dier tractaten voorhoudt aan de mogendheden; die het de voornaamste voordeelen van oogsten. Het is Frankrijk, 't welk, vooral, de handhaving der verkregen regten en den eerbied voor de onafhankelijkheid der staten behartigt."

Intusschen maar, dat Frankrijk een en ander eerst eens afgehandeld, en er niet vroeger toe overging, in stede van de verkregene regten van den koning der Nederlanden te schenden, en den eerbied voor Nederlands onafhankelijkheid met voeten te treden.

N°. IX, het laatste der stukken, den 12den dezer aan de Fransche Kamers medegedeeld, is eene dépêche van den heer GUIZOT aan den graaf VAN SAINTE-AULAIRE, Fransche ambassadeur te Londen, gedagteekend 3 december 1846; dezelve houdt kennisgeving, dat de heer GUIZOT, op last des konings, aan deszelfs vertegenwoordigers bij de drie hoven, de betuiging der gevoelens van zijne regering opzigtens de vernietiging van den staat Krakau heeft doen toekomen, benevens haar onafwendelijk protest tegen dien vernietiging. De graaf VAN SAINTE-AULAIRE wordt uitgenoodigd, aan lord PALMERSTON eene copie dier dépêche mede te deelen.

Later, den 18den januari, heeft de heer GUIZOT, betrekkelijk het Krakauer vraagstuk, aan de Kamers nog eene dépêche medegedeeld, van prins METTERNICH aan graaf ARON, gedagteekend 4 januari 1847. Het is eene korte, drooge, zeer heege en vrij scherpe repliek op het Fransche protest, waarvan copie aan den heer GUIZOT moest worden gegeven. Zie hier de hoofdzakelijke inhoud dier dépêche, wonderlijk overgebracht.

De maatregel, welke Z. M. de keizer, in overeenstemming met Hare Majesteiten, den keizer van Rusland en den

»Koning van Pruisen, genomen heeft, »werd genomen met het gevoel der Z. M. »toekomstige regten en opgelegde pligten.

»Zijner regten: vermits de keizer, door »het verdrag van 3 mei 1815 in de al- »gemeene akte van het congres te laten »opnemen, niet meenens was, aan al de »mede-ondertekenaars dier akte een regt »af te staan, 't welk uitsluitend toekwam »aan de contracterende partijen van den »3den maas.

»Zijner pligten: naardien diegene, wel- »ke Z. M. te vervullen had jegens de »volkeren, door de Voorzienigheid aan »zijne zorg toevertrouwd, hem niet zouden »hebben voorloofd een politisch ligchaam »te herstellen, hetwelk, na eene lange »reeks van jaren in strijd te hebben ge- »handeld met de voorwaarden op wier »veerbieding zijn onafhankelijkheid was »gegrond geworden, eindigde, met het »politische bestaan, hetwelk aan hetzelfde »was gegeven geworden, op te offeren aan »aan plannen van opstand, vijandig aan »alle gouvernementele en maatschappelij- »ke orde.

»De keizer ofschoon levendig betreu- »rende, dat er een verschil van meening »bestaat tusschen het Fransche kabinet en »de drie hoven, opzigts het punt van »regten in dit vraagstuk, vleit zich des- »nochtan, dat hunne beschouwingen »in het gemeenschappelijke »hoven, om de traktaten, »in den waren zin van hunne letter en »hunne geest na te komen en stiptelijk »ste doen nakomen.

»Uwe Excellentie zal den heer GUIZOT »wilt kennis willen geven van deze dépe- »sche en er hem eene copie van ter hand »stellen.»

Men ziet, Frankrijks protest wordt on- »verschillig genoeg opgenomen. Wellicht »geeft een volgend deel van CAPEFIGUE den »sleutel hiervan aan. Men weet, dat deze »gouvernementele schrijver, in zijn werk: »*l'Europe depuis l'avènement de LOUIS-PHI- »LIPPE* herhaaldelijk van gevallen gewaagt, »waarin vraagstukken reeds tusschen den »koning der Franschen en vreemde kabi- »netten waren uitgemaakt, terwijl zijn mi- »nister van buitenlandsche zaken er nog »over onderhandelde of redetwistte.

Wellicht vernemen wij later van den »heer CAPEFIGUE, dat Frankrijk slechts »aan de hand van de Fransche troepen

DUITSCHLAND.

Hamburg, 28 jan. De voorloopige werkzaam- »heden eener hervorming van ons staatswezen nemen »reeds eenen aanvang. Er is eene commissie benoemd, »belast met het samenstellen van een ontwerp op het »stuk der politie, welke dan ook, vooral uit een ze- »delijk oogpunt beschouwd, veel te wenschen overlaat. »De zucht naar hervorming en de progressieve beweging »over het algemeen, maakt zich meer en meer van alle »standen meester en verklaart zich dagelijks met meer be- »gier en rondheid in de binnenlandsche drukpers, »van welke, gelijk men met loffelijke vermelding gaarne »zegt, dan ook volkomene (?) vrijheid gelaten wordt. »Ook op het toneel, in den schouwburg, hebben de »hervormings-kwestiën voet gezet; er is, namelijk, »een nieuw blijspel: »*Michel's Wanderungen*» van »dr. Follheim verschenen, hetwelk doorlopend een

scherpe politieke satire is. Opmerkelijk is het, dat »de schrijver nog eerst onlangs te Hamburg in dienst »van den staat getreden is.

»Onverhiddelijk gestroef, daarmede, is de »censuur tegenwoordig schikkelijk de »*Duitsch-katholieke* »beweging. Geene aankondiging, welke ook, daarop »betrekkelijk, mag er plaats grijpen en inzonderheid is »de beaaming »*Duitsch-katholiek*» volstrektelijk ver- »boden. Op deze gestrengheid leden dan ook onlangs de »voorstellen van dr. Schuselka, om de gemeente meer te »bevestigen en uit te breiden, schipbreuk. Inzusschen »neemt zij in- en uitwendig toe in brachten en de deelne- »ming des publieks groeit dagelijks aan. Het »*Frauenve- »rein*» telt reeds 100 leden uit de aanzienlijkste fa- »milien en nevens deze vereeniging heeft zich, dezer »dagen, een »*Jungfrauenverein*» gevormd, met het »doel, om vooral voor de godsdienstige behoeften der »jonge gemeente te zorgen. Dit »*Verein*» heeft thans »ook den weg van regten ingeslagen en bij monde en »voorspraak des kundigen rechtsgeleerde Petersen een »verzoek om erkenning aan den senaat gedaan.

Krakau. De »*Gazeta Krakowska*», van 21 janua- »ri, beghet eene bekendmaking van bepalingen en be- »schikkingen betrekkelijk de inbrekking van Krakau »en deszelfs gebied binnen het Oostenrijksche Tolge- »bied, welke zal plaats hebben op 29 januari e. k.

ENGLAND.

Londen, 25 jan. Bij de duurte der levensmiddelen, »die thans in vele streken van dit rijk heerscht, wordt »in de dagbladen opgemerkt, dat het gebruik van oud- »bakken-brood niet alleen gezonder, maar ook veel »voordeeliger is dan dat van versch gebakken; weshal- »ve door het gebruik van het eerstgenoemde eene »aanmerkelijke besparing in dat voedingsmiddel kan »gemaakt worden.

»Het aanzienlijk overschot, hetwelk thans in »s rijk's kassen voorhanden is, wordt als eene zeer »gunstige omstandigheid aangemerkt, bij de zware »opofferingen, die in den loop van het jaar, hetwelk »men is ingetreden, van het algemeen zollen gevor- »derd worden, ten einde het gebrek, waardoor een »groot deel des lands wordt geteisterd, noewel moge- »lijk te lenigen.

FRANKRIJK.

Paris, 26 jan. Gisteren is bij de Afgevaardigden »het concept-adres gelezen; het is gunstig voor het »ministerie en de fondsen zijn er op gereson. Maandag »aanstaande begint de discussie.

»De discussie betrekkelijk de inbrekking van Krakau »leidt in hetzelfde aldus:

»Frankrijk verlangt opregtelijk, dat de onafhanke- »lijkheid der staten en de verbintenissen gehandhaafd »worden, waarvan zich geene mogendheid kan losma- »ken, zonder tevens de overige hiervan los te maken. »Door tegen deze schending der traktaten, welke »eene nieuwen slag aan de oude Poolse nationaliteit »toebrengt, te protesteren, heeft Uwe Majesteit eene »gebiedende pligt vervuld en beantwoord aan de »natuurlijke opwekking der algemeene verontwaardiging.»

»Volgens den *Moniteur Algérien*, heeft op 10 »januari een gerecht tusschen een hende van *Bou-Naza* »en de Fransche troepen plaats gehad, waarbij de vij- »and met groot verlies werd verslagen, maar ook onze »troepen 30 dooden en 100 gewonden bekwamen. Het »blijkt niet waar *Abd-el-Kader* zich op dit oogenblik »bevindt.

BELGIË.

Brussel, als senator benoemd. De partij der gees- »telijkheid heeft het ongelukkig gebordeseld, om zich »aan den strijd te wagen, en de stemmen, die zich »niet voor den genoemde candidaat hadden verzameld, »hebben zich op den persoon van den burgemeester »*Wijns* vereenigd, ofschoon deze zich in geen deel »op den voorgrond had geplaatst. De nieuw benoem- »de heeft zich dadelijk naar het bekende liberale ge- »nootschap *Alliance* begeven, om aldaar op nieuw »eene zoogenoemde staatkundige geloofsbelydenis af »te leggen, en de hulde te ontvingen van zijne vrien- »den uit Halle, welke hem in den provincialen raad »hadden gebragt.

»Heden waren de leden van de Kamer des Ge- »deputeerden niet talrijk genoeg, om te kunnen be- »raadslagen, en is de vergadering uit dien hoofde ge- »schiedt en tot morgen verdaagd. Deze nalatigheid »maakt, in den tegenwoordigen tijd, en bij het onaf-

gedaan blijven van vele gewichtige belangen, eenen »zeer onaangenaamen indruk.

Binnenlandsche berichten.

Amsterdam, 27 jan. Z. M. den koning is door »de commissie der belanghebbenden bij den grana- »handel een adres aangeboden, ondertekend door »niet minder dan 470 firma's uit de meeste steden des »rijks, als Amsterdam, Rotterdam, Zaandam en om- »streken, Schiedam, Dordrecht, Utrecht, Nijmegen, »Arnhem, Tiel, Deventer, Zwolle, Harlingen, Leeu- »warden en Franeker, waaronder al de aanzienlijkste »Nederlandsche handelshuizen. Bij dit adres wordt »Z. M. in het algemeen beflagt verzoekt, om, bij »de voordragt, welke ten aanzien van de wet van »1835, betreffende de granen, te wachten is, het be- »ginsel van eene algeheele vrijheid van in- en uitvoer »aan te nemen. De ondertekenaars meenen daarop »niet te meerder ernst te mogen aandringen, ver- »mits de welvaart der minvermogenden ten hoogste »daaraan gelegen ligt, en de verdere ontwikkeling en »bevordering van handel, scheepvaart en nijverheid »daarmede ten naauwste verbonden zijn; — doch ver- »langden, indien onverhoopte redenen mogten bestaan, »om niet geheel aan dit verzoek te kunnen voldoen, »het inkomend regt niet hooger te stellen dan op vijf »of ten hoogste zes gulden van het last *tarwe*; vier »van *rogge*; — drie van *garst*; — vier van *boek- »weit*; — twee van *haver*; — drie van *maïs*; — »vijf van *boonen*, *erwten* en *wolken*. — De adres- »santen verlangen verder den uitvoer geheel vrij te »stellen en het regt van doorvoer niet hooger te be- »palen dan het thans bestaande Rijn-vaarts-regt.

De adressanten hebben zich, bij de berekening van »de regten, die zij de vrijheid hebben genomen voor »te stellen, gegrond op de bepalingen van het placaat »van 1725, in verband tot de mildere wetgeving, »thans in Engeland aangenomen, en het verbruik van »grauen hier te lande. Zij zouden die regten echter »nog te hoog achten, indien deze niet opeenten mog- »ten kunnen worden bezwaard. Zij achten tevens het »genot van entrepôt even onmisbaar, en de gunstige »bepalingen, ten aanzien van het fiscaal entrepôt voor »grauen, alleraanzakelijkst.

Amsterdam, 28 jan. De minister van buiten- »landsche zaken in Spanje heeft, op de aanmerkingen »van den markies *de Miraflores*, betreffende het »opwerpsadres, is antwoord op de troonsrede, »verklaring afgelegd, welke ook bij ons te lande van »toepassing kan zijn. »Het is eene waarheid, zeide »Zijne Excellentie, door iedereen erkend, dat de troon- »rede, ofschoon door Hare Majesteit uitgesproken, altijd »de uitdrukking bevat van de getoonde harer terant- »woordelijke raadslieden: derhalve kon de markies »*de Miraflores* geen oogenblik in twijfel verkeeren »of de tegenwoordige ministers waren bereid de ge- »heele verantwoordelijkheid der door H. M. uitgesproke- »ne woorden op zich te nemen.»

's Gravenhage, 28 jan. De Hooge Raad, kamer »van strafzaken, heeft den 27sten dezer uitpraak »gedaan in sake den procureur-generaal bij het hof »in Zuid-Holland, tegen het arrest van dit hof, in »sake *W. Versteij*, mede requirant. Daar het hof »een der getuigen, die tot eene militaire straf, namelijk »tot die van den kruiwagen, en alzoo tot eene ont- »eerende straf, was veroordeeld, onder eede heeft ge- »hoord, hetgeen, volgens den Raad niet had behooren »te geschieden, zoo heeft de Raad vernietigd het ge- »vondt, in de instructie genomen; heeft, dat de ge- »vondt niet onder eede mocht worden gehoord; voorts »almede vernietigd het plaats, gehad hebbende onder- »zoek, alsmede het arrest, door het hof ten princi- »pale in deze zaak gegeven; en eindelijk de zaak »verwezen naar het hof in Gelderland, en op de be- »staande akte van verghuldiging, op nieuw te worden »behandeld en afgedaan.

»Z. K. H. prins *Vendrik* wordt zondags alhier »terugverwacht, zijnde het frogst de prins van »*Orange*, onder hoogsideneliks bevel, den 28den of »13den dezer, volgens alhier uit Cadix ontvangen »berichten, na herstel der bekomen schade, van daar onder- »zeil gegaan.

»De Tweede Kamer der Staten-Generaal is, naar »men vermoedt, tegen maandag den 31sten februari »aanstaande bijeengeroepen, om hare werkzaamheden te »hervatten.

§ Utrecht, 28 jan. »Tot nadere inlichting, betrek- »kelijk de al- of niet behoort te samenstelling van het

kiesers-collegie in het 2de district der provincie Utrecht, kan dienen:

»Dat de heer P. H. Testas, die vermeende dat hij voor zijnen overleden vader, den heer J. L. Testas van Oudwylven, tot de benoeming van een lid der provinciale staten konde medewerken, op de laatste voorgaande kiesers-vergadering, gehouden te Zeist 1 juni 1845, niets is tegenwoordig geweest; dat Zed. daarvan afwezig bleef, ofschoon niet bekend was, dat er van zijnen kant opgaaf van redenen was gedaan, door heeren gedeputeerde staten voldoende geoordeeld.

»Dat de heer P. H. Testas alzo, indien hij al de bedoelde persoon was, en de identiteit kon worden bewezen, zoo als men schijnt te willen aannemen, hoewel de initialen J. L. en P. H. nog al verschillen, volgens het 2de gedeelte van artikel 47 van het reglement omtrent de samenstelling der staten in de provincie Utrecht, door dat toen plaats gehad hebbend verzuim alleen, gedurende den tijd van twaalf eerstkomende jaren, van het kieserschap zoude zijn uitgesloten.

Arnhem, 29 jan. Het heeft Z. M., bij besluit van den 6den december des vorigen jaars, behaagd, den heer Antonie Theodorus van Rijnberk, te Buren, uitvinder eener dorschmaschine, te benoemen tot ridder der orde van de Eikenkroon. De versierselen deser orde zijn op heden, in eene buitengewone bijeenkomst der commissie van landbouw, aan den gedetoreerde, op eene alleziens plegtstellige wijze, uitgereikt. Bij deze gelegenheid, rigtte de heer voorzitter der gemelde commissie tot den uitvinder, die reeds vroeger door de maatschappij van nijverheid met eermetaal is bekroond, eene doeltreffende aanspraak, waarbij Z.H.W. Geb. den nieuwen benoemden ridder met het koninklijke oereteeken geluk wenschte, het nut der machine aantoonde en de invoering van dezelve, op aanzienlijke hoederijen, niet slechts in ons vaderland, maar zelfs in het naburige Duitschland vermeldde. — Z.H.W. Geb. eindigde deze aanspraak met het uiteen van den wensch, dat dese koninklijke onderscheiding, welke men zich niet herinnerd, dat voor eene landbouwkundige uitvinding is toegestaan, den heer van Rijnberk mogt aansporen om verder zijn vernuft te scheppen en hetzelfde dienstbaar te maken ter vermeerdering, bevordering of verbetering van andere, voor den landbouw dienstegevoeren, waarbij Z.H.W. Geb. ten slotte zijne medeleden aanmoedigde, om al wat den landbouw kan bevorderen, te blijven voorstaan, — in hunne pogingen tot uit-den-weg-ruiming van verkeerde begrippen en wat den vooruitgang verder kan belemmeren, te waken en door voorbeeld en voorspraak zich beschermers te betoonen van hen, die zich, even als de heer van Rijnberk, door nuttige uitvindingen of verbeteringen verdienstelijk zullen maken.

Ingezonden stukken.

Goed begin.

Terwijl wij deze regelen schrijven, zijn er nog slechts 20 dagen van het jaar 1847 verloopen, en gedurende dat korte tijdsbestek hebben reeds vier voorvallen plaats gehad, die ons, en, zoo wij vertrouwen, ieder, die het goed meent met zijn vaderland, met blijdschap en hoop hebben vervuld. — Zij staan in betrekking tot de algemeene en staatkundige belangen der natie en tot het welzijn van Nederland. — Het zijn tekenen van leven en geest, die zich openbaren, en die men vertrouwen voor de toekomst inbrengen. De serie begint, zoo het schijnt, te beginnen, dat de tijd van stilzitten, waar het de belangen van het geheel geldt, voorbij is; dat men zijn vermogens en krachten ten oorbaar van het land moek aanwenden, dat er gestreden moet worden voor ontwikkeling en vooruitgang, en tegen het behoud van verstaats en verjaarde instellingen, en, eindelijk, dat verdiensten erkend, dat de voorstanders van ontwikkeling en vooruitgang moeten geverd worden.

De voortzetting, welke wij bedoelen, zijn deze: 1e. Op den 5den januari hebben ingezonden van de provincie Groningen, aan den heer Wichers, die op zulk eene onzedelike wijze uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal was verwijderd, een bewijs van hulde en vereering gevat. Zied, terwijl aan de eene zijde de behoudsmannen, zoeken door verwijdering van de vrije, onafhankelijke mannen uit de Kamer, hunne magt te bevestigen, strijden anderen daartegen en geven 1100 personen, uit velen van af volke overtuiging van de onrechtvaardigheid, een blij hanner sympathie aan den verwijderde en betuigen daarmede hunne afkeuring, niet alleen aan de regering, maar ook aan de staten der provincie Groningen; — een bewijs voor de regering, hoe de vrije burgers over haar stelsel van bestuurs denkt; — een bewijs voor de staten, hoe weinig zij den wil en de gevoelens uitdraken van degenen, die zij vertegenwoordigen. Eene schoone belooning voor den heer Wichers, van zijne medeburgers zulke bewijzen van vereering en hulde te ontvangen, met hunne betuiging, dat zijne

niet-herkiezing diep door hen wordt betreurd. — Mogten de staten der provincie Groningen, zoo spoedig mogelijk, hunne fout herstellen en door de herkiezing van den heer Wichers als lid der Kamer, hulde doen aan dezelde verdiensten, en voldoen aan het verlangen van hunne gewestgenooten.

2e. Hilde zij, eindelijk, aarden ontwerper van het plan, dat op den 5den januari 1847 is voltoerd.

3e. op den 3den januari waren de staten van de provincie Overijssel, vergaderd, ter verkiezing van een lid van hun collegie en ter behandeling van de suppletioire begrooing. Dadelijk, echter, neemt ook de heer van Rijnberk, lid van de staten, de gelegenheid waar, om het voorstel levendig te houden, dat in de vergadering van juli 1846 voorgedragen en aangenomen werd, om een ander reglement voor de staten, in overeenstemming met de behoeften des tijds, in te voeren, en, ofschoon de gouverneur had gezegd, dat men niets anders moeg behandelen, dan hetgeen waartoe de koning autorisatie had verleend, vermeent de heer van Rijnberk het stilzitten niet te moeten bewaren, maar den gouverneur en de staten ten minste te herinneren aan dat reglement. Waarlijk, de heer van Rijnberk heeft zich behendig en ferm gekweten. Men wil zoo gaarne de zaken, die ongelukkig zijn, of liever, die aan superieuren misgagen, ter zijde schuiven en in vergetelheid brengen, en de heer van Rijnberk deed daarom wel, eens eventjes die zaak aan te roeren en den heer gouverneur op de waakzaamheid der staten opmerkzaam te maken. Met verlangen zien wij de jaarlijksche vergadering van de staten te gemoet.

3e. op den 14den hebben zich de heeren Clerce, uit Amsterdam, Verbruggen, uit Rotterdam, en Creye, uit Schiedam naar 's Gravenhage begeven op audiëntie bij den koning, ten einde de wenschen van de handelaars in de voornaamste steden van het vaderland kenbaar te maken, om, namelijk, de afschaffing van de graanwet, en alzoo vrijen handel, te verkrijgen. De leden der vereeniging, tot bevordering van vrijen handel, hebben wijselijk gehandeld, zich niet bij petitië, maar bij monde tot den koning te wenden.

In den tegenwoordigen tijd, nu de vrije handel een bijna algemeene wensch wordt, is het aangenaam, te vernemen, dat degenen, die onmiddellijk belang bij de zaak hebben, handen aan het werk slaan, om te bewerken wat zij verlangen. De vereeniging of band, die er bestaat tusschen de handelaars van de onderscheidene steden en van welke de bovengenoemde heeren eene commissie uitmaakten, kan niet anders dan den heilzaamsten invloed hebben op de zaak, die ieder individueel verlangt, en de beste vruchten dragen voor het algemeen, ten spijt van belangzuchtige grondheersaren.

4e. Eindelijk het nog de kroon op het werk de uitslag van de verkiezing, in de vergadering van de provinciale staten van Noord-Holland, op den 19den. — Wie, in den lande, die niet tot het heil der behoudsmannen behoort, heeft niet met vreugde de benoeming van den heer van Rijnberk tot ridder, den petitionaris tot grondwets-henkening, den voorstander van den vrijen handel. — De staten van genoemde provincie, die zoo weinig liberalen zijn aan den dag legden in den laatste tijd, hebben waardiglijk de belangen der natie voorgestaan, door den man van zulke beginselen, als de heer van Rijnberk volkomen huldigt, tot tegenwoordiger te kiezen. — Wij hopen, dat de verkozen zijne betrekking zal aannemen, en, door het voorstaan van vooruitgang en ontwikkeling, zal arbeiden tot welzijn van zijn vaderland.

Ten slotte willen wij niet ongemerkt laten, dat volgens berigt, in de *Kamper Courant* van den 19den dezer voorkomende, de Amstel-Sociëit het schoone plan zonde hebben, deuren geldenkenning te laten slaan, ter vereeniging van het pogen van 9 volksoverleevingswaardigen, om tot eene harsieping der grondwet te geraken, welk pogen door 7000 petitionarissen werd ondersteund. — Het zoude wijken, uit de voltoering van dit voornemen, — wij hopen immers dat het berigt gegrond zal zijn, — hoe goed de Amstel-Sociëit hare roeping begrijpt en voorgaat op het pad, dat zij zich heeft gekozen.

Onder zulke voorttekenen is dan het jaar 1847 begonnen. Wie overlezers van dit blad, hebben dezer niet met blijdschap en hoop mogen verwachten. De vanden die hier en daar worden vermeld, zijn der overschilligheid en werkloosheid worden afdagen, veroorzaakt door de ongelukkig. — Laten de dagelijken, verachtelijken, onverschilligen personen, en, voortgaan, den geest, die ontwaakt, verder open te maken, levendig te houden en te ontwikkelen, en, spoediger dan veelligt menigen meent, zal de publieke opinie haren invloed openbaren. — Laten de Nederlanders, die belang stellen in de algemeene welvaart, volgen op den weg, die gehand wordt, en welken zal de publieke opinie haren altermogenden invloed doen gelden, en de ministers *per excellentiam*, met dengene, die spreken zoo als hij spreekt, zullen zeggen: »Waarachtig, wij deden verkeerd, het bestaan eener publieke opinie buiten de Kamer niet te erkennen.»

Mogt het geheele jaar 1847 zoo veel goeds opleveren, als reeds de 20 eerste dagen, dan, voorzeker, hebben wij een schoon einde te verwachten, en zullen wij eenen grooten stap voorswaarts zijn gegaan op den weg, die verbetering aanbrengt. — 20 januari 1847. S. S.

Advertentien.

Men sal, op Donderdag den 1den Februarij 1847, des morgens ten 9 ure, ten huize van den Kastelein J. P. FLO-RUSSEN, aan de Steenstraat, te Arnhem, in het openbaar verkopen.

- 27 perceelen buitengewone zware BEUKENBOOMEN.
- 3 perceelen zware EIKENBOOMEN.
- 24 perceelen zware DENNENBOOMEN.
- 1 perceelen LINDEBOOMEN.
- 27 perceelen BEUKEN, DENNEN, SPARREN, REKKEN en DUNSEL.
- 2 perceelen SCHELHOUT.

Allen onder het Landgoed Klarenbeek bij Arnhem gelegen. Aanwijzing en onderrigt is te bekomen bij den Rentmeester op Klarenbeek en bij den Werkbaas INKLAAR in het Klarenbeeksche Bosch.

Ten huize van den herbergier J. H. C. GODEFR, in de Loozen, zullen, op Vrijdag den 5den Februarij 1847, des voormiddags ten elf ure, publiek aan de meestbiedenden worden verkocht:

- 200 stuks EIKENBOOMEN, staande op het Landgoed Stapelbroek, bij het Dorp Hengelo, in Gelderland, bijzonder geschikt tot SCHEEPSBOERMIJK BERGROEDEN, PALEN en TIMMERHOUT.

Aanwijzing is te bekomen bij B. BULTMAN op Stapelkamp en nader onderrigt bij den Notaris MARIN te Lochem. — Brieten franko.

TE HUUR

Voor eenen zeer matigen prijs, op 19. Mei

Twee HUIZEN, beiden voorzien van verscheidene behangen en geïsoleerde KAMERS, STALLING, WEL- en REGEN POMPEN, watervrije KREDEERS en TUINEN, etc., in de nabijheid van den Spoorweg, niet verre van Arnhem. — Adres franco, onder Lett. F., bij den Uitgever dezer Courant.

Al deggenen, welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den wijlen J. F. EFFING, te Arnhem, gelieven daarvan, franco, opgave of betaling te doen aan den Notaris GODEFRY aldaar.

Op eene VERGULDERS- en BUISTEN-MAKERS-AFFAIRE, verlangt men, zeer spoedigste, eenen bekwamen KNECHT, zijn werk grondig verstaande, van een goed en zedelijk gedrag en van goede getuigen voorzien. — Adres bij den Boekverkoopster A. J. VAN WELDEN op het Hofstuyt de 's Gravenhage, onder de Letters M. N.

Te HORNCASTLE is eene buitengewone woning gereed, door de Holloway's Pillen en Zalf geschied. Eenige dagen geleden heeft Mr. JOHN SIMPSON, een zeer pacht Boekverkoopster te Horncastle, ons gemeld, dat iemand van zijne kennis, gedurende vele jaren, zeer geleden had aan een siecht Been, waarvan de zijdende pijn de hoogste smarten veroorzaakte; hij had gedurende de behandeling van verschillende geneeskundigen, niet de minste beterschap ondervonden. Desr Heer is, echter, door het gebruik van deze onfeilbare Middelen volkomen hersteld.

De zelf geneest tevens Winterkoudten en Voeten. Zijn op *franco* aanroep, kanstut te bekomen bij de Heeren: F. ROMELIN, Pz., Derpoude te Arnhem; C. H. BRONK, te Hellevet, of aan het Hofstuyt de 's Gravenhage, onder de Letters M. N. KOLFF, te Rotterdam, staande te Londen, Strand 244, HOLLOWAY'S Etablissement.

Schouwburg te Arnhem

Onder Directie van de Heeren ELDT, Oud Lid en Eerste Komick van den Koninklijken Schouwburg. No. 9 in het Abonnement. Op Saturday den 30sten Januarij 1847.

KRELLIS LOUWEN, of ALEXANDER DE GROOTE OP HET PORTENRAAD. Nogt alhier vertoond. Na hetzelfde. DE JALOERSCHE VROUW BEHEERD. Aanvang ten 6 ure.

Waterhoofte te Arnhem. Den 29 Jan. 3 El O' Palm O' Duim; gew. 110 D'per O. Te Arnhem, bij G. A. THIEME, Boekverkoopster.